

Innhold

Forord 9

1 Å skrive fortelling på skolen 13

Å undervise i skriving 13

Skriveopplæringen er endret, men blir tekstene bedre? 16

Fortellingen og livet 20

Fortellingens plass i skolen 22

Fra implisitt kjennskap til eksplisitt kunnskap 22

Fortellingen på ungdomstrinnet – Kal-rapporten 24

2 Hva er en fortelling? 27

Narrativer eller fortellende tekster 27

Fortellingsbeskrivelser i lærebøker, planer og sensorveiledninger 30

Hva lærer elevene om sjangeren fortelling? 30

Hva er en god fortelling? 32

Narratologisk beskrivelse av fortellingen 33

3 En didaktisk beskrivelse av fortellingen 38

A Fortelleren og fortellesituasjonen 39

Å plassere fortelleren i teksten 39

Hva skjer når fortelleren forsvinner fra teksten? 40

Hvem forteller? Førstepersonforteller og/eller tredjepersonforteller 44

B Handlingene og hendelsene 48

Den globale sammenhengen i narrative tekster – superstruktur og makrostruktur 50

Kommunikasjons- og handlingsdel 58

Komplikasjonsdelen eller plottet 61

- 4 Sammenheng i fortellingsteksten på ulike nivåer 67**
Sammenheng i tekst, koherens og kohesjon 67
Et nødvendig samspill mellom koherens og kohesjon 69
Sjangeren bestemmer forholdet mellom koherens og kohesjon 70
Markering av sammenheng – tekststrategi 73
A Tekststrategier knyttet til den globale strukturen 74
Avsnitt 75
Tempus 79
Tekstmarkører eller pekere 80
B Tekststrategier knyttet til mikrostrukturen 83
Mikrostruktur, tekstbånd og setningsbinding 83
Tekstbånd 85
Tekstbåndene i elevfortellingen Oppbrot 91
Setningsbinding 95
Setningsbindingen i elevfortellingen Oppbrot 96
Vurdering av mikrostrukturen i Oppbrot 97
Mikrostruktur og kvalitet 98
Sentrale problemer ved referansebinding 98
- 5 Ulike typer fortellinger 103**
Tre hovedgrupper skriftlige elevfortellinger 105
1. Fortellinger uten plott 106
Fortellende tekster eller krøniker 106
Reise- og turfortellinger 111
2. Fortellinger med plott 113
Eventyr 114
Novelle 122
Forløpsfortellingen 128
3. Hypertekstfortellinger 128
- 6 Elevfortellinger i et utviklingsperspektiv 133**
En utviklingsmodell for elevfortellinger 137
Nivåene i «Model of Storying» 138
- 7 Analyse av elevfortellinger 144**
Del 1 Fortellinger skrevet av elever på barnetrinnet 144
Fortelling nr. 1 145
Fortelling nr. 2 149

Fortelling nr. 3	155
Fortelling nr. 4	159
Fortelling nr. 5	163
Fortelling nr. 6	165
Del 2 Fortellinger fra elever på ungdomstrinnet	169
Tekst 1	170
Tekst 2	174
Tekst 3	179
Tekst 4	183
Tekst 5	187
Appendiks 190	
Fortellinger som kan brukes i videre arbeid med analyse	190
1. Fortellinger fra barnetrinnet	190
2. Fortellinger fra ungdomstrinnet	194
Stikkordliste/ordforklaringer	212
Litteratur	223